

Engeland had de groep-'Kees' niet, wèl kon zij na enige tijd haar rapporten spuien via de Zweedse Weg alsmede via de Zwitserse: Dutilh stond daartoe in contact met Bosch van Rosenthal Jr.

In maart '43 werd Dutilh gearresteerd, in mei vertrok Pot via de Zweedse Weg naar Stockholm. Het was de Koe die de leiding van de groep-'Kees' overnam. Die kon hij slechts een maand of zeven uitoefenen. Begin december werd namelijk Boerema (Oosterhuis' naaste medewerker die als enige ontsnapt was toen het Nederlandse uiteinde van de Zweedse Weg 'opgerold' werd) in de Pyreneeën gearresteerd: de 'lijn' via welke hij Spanje had moeten binnenkomen, was aan de *Abwehr* verraden. Alles wat Boerema bij zich had, werd zorgvuldig onderzocht en men vond daarbij in een sigaret een opgerolde microfoto van een brief die voor Leen Pot bestemd was, toen in Londen werkzaam bij het Bureau Inlichtingen; bovendien had Boerema nog enkele andere brieven bij zich die niet verkleind waren. In die brieven werd de naam van een medewerkster van de Koe genoemd. Onmiddellijk ging bericht naar Den Haag. Die medewerkster werd door de *Sicherheitspolizei* eerst enige tijd geschaduwd, op 18 december gearresteerd, en twee dagen later, op 20 december, volgde een inval in de woning in Den Haag waar de Koe zijn centrale post gevestigd had. De *Sicherheitspolizei* trof er zijn gehele archief aan, de Koe viel haar in handen toen hij de woning binnenkwam. Wat hij doorgegeven had, was de *Sicherheitspolizei* duidelijk, maar wie hadden hem geholpen? Wij moeten wel aannemen dat ook de Koe in Den Haag ernstig mishandeld en aan dagen- en nachtenlange verhoren onderworpen werd – hij zweeg. Hij was, aldus de Duitser Haubrock, die hem later in de gevangenis te Haaren verhoorde, '*nur schwer zugänglich und wie man so sagt: steinhart*'¹: geen naam kwam over zijn lippen. Vijf maanden later was Haubrock nog geen stap verder gekomen. Nu zat in Haaren in die tijd ook een Amsterdams medewerker van de Raad van Verzet gevangen, Albert Brinkman; deze had al meermalen aangeboden als celspion op te treden, maar de *Sicherheitspolizei* was daar niet op ingegaan – totdat *Kriminalkommissar* Friedrich Frank, een van de functionarissen van de *Abteilung IV (Gegnerbekämpfung)* van de staf van de *Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD*, op het denkbeeld kwam, Brinkman in het geval van de Koe eens te laten tonen wat hij als celspion waard was. Niet weinig! Brinkman zei tegen de Koe dat hij binnen enkele dagen vrijgelaten zou worden, en toen hij aan het einde van die periode de cel verliet, kende hij de

¹ H. K. O. Haubrock: '*Übersicht betr. Sachbearbeitung und Verbleib von Gefangenen*' (1946), p. 139 (Doc I-647, a-3).